

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2019-10-08
2019:37SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren är anställd som kundstöd hos ett anslutet företag. Hon har aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec").

Företaget har anmält att licenshavaren obehörigen har hanterat fem privatkrediter och upprättat bristande kreditunderlag för dem samt attesterat två transaktioner från en kunds konto till sitt eget konto via företagets system.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott begärt att disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Licenshavaren har varit anställd i företaget i över 40 år och har arbetat med både företags- och privatkunder. I april 2018 kom hon och hennes chef överens om att hon inte skulle arbeta med privatärenden, bl.a. eftersom hon inte var uppdaterad i fråga om alla nya regler och krav. I stället skulle hon arbeta som kundstöd. I början av januari 2019 fick hennes chef veta att en kredit som hon hade betalat ut hösten 2018 inte följde amorteringslagstiftningen. Eftersom licenshavaren saknade behörighet att hantera privatkrediter inledde chefen en utredning. Det framkom att hon under 2018 handlagt och utbetalat fem privatkrediter, varav fyra bolån och en kortkredit. Hon hade förberett och handlagt de fyra bolånen och gett kollegor i uppdrag att bevilja dem. Kortkrediten var handlagd, beviljad och utbetald av licenshavaren själv trots att hon saknade sådant mandat. Det kunde också konstateras att en mängd felaktigheter förelåg vid kredithantering.

Av utredningen framkom även att licenshavaren vid två tillfällen hade attesterat överföringar från en kunds konto till sitt eget, vilka därefter hade verkställts av kollegor. Det saknas underlag som visar att kunden har gett licenshavaren uppdraget att göra överföringarna och det finns inte någon fullmakt. Agerandet är i strid med företagets policy rörande intressekonflikter och företagets regler om jäv. Licenshavaren har under utredningen uppgett att överföringarna genomförts med anledning av att hon har lagt ut egna pengar för kundens räkning på uppdrag av kunden. Licenshavaren har visat kontoutdrag som styrker hennes förklaringar till överföringarna. Kortkrediten som hon obehörigen handlagt gällde samma kund som, enligt licenshavaren, behövde en kredit för att betala en räkning.

Enligt företagets uppförandekod är det varje medarbetares ansvar att känna till och följa företagets interna regelverk. Licenshavarens agerande är i strid med detta. Enligt hennes chef föreligger överlag bristande respekt för regelefterlevnad på kontoret, vilket medför en dålig regelefterlevnadskultur. Chefen har trots det inträffade meddelat att denne har fortsatt förtroende för licenshavaren. Någon tidigare misskötsamhet från hennes sida har inte framkommit. Vad nu sagts utgör enligt företaget förmildrande omständigheter. Det är dock försvårande att licenshavaren inte bara överträtt ett flertal regelverk, utan också nonchalerat chefens direkta instruktioner avseende hennes arbetsuppgifter. Företaget ifrågasätter starkt licenshavarens påstående i inlagan till SwedSec, att hon inte känt till vilket kreditmandat hon haft eller vilka regler och rutiner som gäller, eftersom hennes chef varit tydlig i sina instruktioner till henne. Företaget ser dessutom mycket allvarligt på att hon har attesterat transaktioner från en kunds konto till sitt eget konto. Att hon har handlagt ett ärende där hon är jävlig är enligt företaget ytterst oprofessionellt.

Licenshavaren har via sitt ombud anfört i huvudsak följande:

Hon är inte helt säker på att hon minns alla fem krediterna. När det gäller kortkrediten trodde hon att hon hade kvar det lägsta kreditmandatet, vilket ger rätt att bevilja kortkrediter. Hon har i efterhand förstått att det inte var på det sättet. Hon hanterade privatkrediterna i det system som företaget nämnt och det var i det systemet krediter hanterades tidigare. Varken hon eller kollegan som beviljade lånen visste att de skulle hanteras på annat sätt. Hon har dock blivit medveten om det nu. Alla krediterna har avsett kunder som är väl kända i företaget. Hon är medveten om att hon inte hade mandat att bevilja bolånekrediter, vilket var anledningen till att hon lät en kollega bevilja dem. Hon insåg inte att hon var förhindrad att förbereda och betala ut krediterna, men har i efterhand förstått att det förhöll sig så. – Det stämmer att hon attesterat två mindre transaktioner från kunds konto till sitt eget konto. Som företaget uppgett är förklaringen till transaktionerna att kunden varit kund länge i företaget och att hon ömmar särskilt för den aktuella kunden. Hon vill poängtera att hon arbetat med kunden under många års tid och de har en förhållandevis nära relation.

Förklaringen till överträdelserna är att hon försökt vara kundorienterad och hjälpsam mot kunderna, vilket tyvärr samtidigt inneburit att vissa formella regler överträtts. Det har funnits en kultur på arbetsplatsen att vara pragmatisk, ett förhållningssätt som inte alltid har stått i

överensstämmelse med regelverket. Det har funnits ett stort mått av förväntan hos såväl företaget som kunderna att lösa situationer där till synes formella regler kan ses som ett hinder i arbetet. Under den tidsperiod som krediterna beviljades var dessutom arbetsbelastningen ovanligt hög. – Hon är medveten om att hon gjort fel och är mycket ångerfull. Hon kommer inte att göra om felen. Hon ska framöver vara noga med att följa alla företagets regler. Någon skada har inte konstaterats hos någon part. Som företaget anfört har hon ett fläckfritt förflutet med mer än 40 år i företaget, och företaget har fortsatt förtroende för henne. Att hon agerat som hon gjort har uteslutande varit för att hålla en hög servicenivå gentemot kunderna. En eventuell sanktion bör kunna bestämmas till på sin höjd en erinran.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Genom företagets anmälan och licenshavarens uppgifter är det utrett att hon har hanterat fem kreditärenden, varav fyra bolåneärenden och ett kortkreditärende, utan att ha haft de mandat som krävts. Det är också utrett att ärendena i flera avseenden har hanterats bristfälligt och i strid med företagets interna kreditregler, vilka grundar sig på lag och på Finansinspektionens allmänna råd. Vidare är det utrett att licenshavaren privat har lånat ut pengar till en kund samt attesterat två transaktioner i form av överföringar från kundens konto till sitt eget. Även om transaktionerna har skett med kundens godkännande strider agerandet mot företagets interna regelverk. Detta grundar sig på lag, Finansinspektionens allmänna råd och på Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut.

Reglerna om jäv och intressekonflikter har stor betydelse för att förtroendet för finansmarknaden ska upprätthållas. Licenshavarens agerande har riskerat att skada det förtroendet och också förtroendet för företaget, och hon har därigenom allvarligt åsidosatt vad som ålegat henne i tjänsten.

Företaget har inte ifrågasatt licenshavarens uppgift om att det har funnits en kultur med bristande regelefterlevnad på det kontor där hon arbetade. Ansvaret för detta kan inte läggas på enskilda medarbetare och licenshavarens agerande – med beaktande av hennes förklaringar – får ses i ljuset av den på arbetsplatsen rådande kulturen. Men även med hänsyn till detta medför det förhållandet att licenshavaren, rakt emot instruktion från sin chef, handlagt privatärenden och därtill gjort otillåtna överföringar från en kunds konto till sitt eget konto, att hon inte kan undgå en disciplinpåföljd i form av en varning. Att hon har arbetat i företaget under lång tid och, såvitt framkommit, inte tidigare begått några regelöverträdelser föranleder ingen annan bedömning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, bolagsjuristen Mats Beckman, civilekonomen Ragnar Boman, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.